

Na podlagi 30. člena Statuta MPŠ je senat MPŠ na 119. seji dne 11. 7. 2017 sprejel

ETIČNI KODEKS MEDNARODNE PODIPLOMSKE ŠOLE JOŽEFA STEFANA

NAMEN ETIČNEGA KODEKSA

Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana sprejema ta etični kodeks z namenom postaviti temelj etičnega ravnanja za zaposlene, pogodbene sodelavce, pedagoge, raziskovalce ter magistrske in doktorske študente pri njihovih srečanjih z etičnimi vprašanji pri akademskem in raziskovalnem delu. Raziskovalci so vsi učitelji, delovni mentorji in industrijski somentorji MPŠ. Vse odločitve, ki jih le-ti sprejmejo v okviru svojega akademsko-raziskovalnega dela (ne glede na vir financiranja), morajo biti najprej v skladu z etičnimi načeli MPŠ.

Vsak posameznik je odgovoren, da pri svojem raziskovalnem delu identificira morebitna etična vprašanja in v primeru etično občutljivih vprašanj pridobi napotke svojih predpostavljenih (npr. mentorja, vodje raziskovalnega projekta, dekana, prodekanov) ali odobritev etične komisije MPŠ (ad hoc vzpostavljeno telo). Etični kodeks za raziskovalce MPŠ obravnava splošna etična vprašanja, ki se pojavljajo pri vsakem znanstveno-raziskovalnem delu. Vsak študent, pedagog, raziskovalec ali znanstvenik pa mora še dodatno upoštevati tudi etične standarde, ki veljajo posebej samo za njegovo raziskovalno področje. V primeru, da za posamezno raziskovalno področje obstaja na nacionalnem nivoju organ ali organizacija, ki presoja etična vprašanja predmetnega področja, mora raziskovalec v primeru etično občutljivih vprašanj predmetnega raziskovalnega področja pridobiti mnenje tega organa ali organizacije.

Etični kodeks za raziskovalce MPŠ vključuje naslednja etična načela, ki skupaj ponazarjajo najvišje standarde pri strokovnem in znanstvenem delu.

KOMPETENTNOST

Navajanje kompetenc: Kandidat za zaposlitev ali kandidat za kakršno koli pogodbeno sodelovanje z MPŠ ali študent v svoji predstavitvi ali v drugih dokumentih ali komunikacijah navaja kompetence, ki jih v resnici nima. Pri svojem delu se je dolžan izogibati **konfliktu interesov**.

Konflikt interesov: Konflikt interesov nastane v okoliščinah, pri katerih ima zaposleni na MPŠ ali vsak drugi, ki ima z MPŠ pogodbeno sodelovanje, ali študent zasebni interes, ki je tak, da vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje nalog MPŠ.

Tak zasebni interes vključuje kakršno koli korist zanj, za njegovo družino, bližnje sorodnike, prijatelje in osebe ali osebe javnega ali zasebnega prava, s katerimi ima ali je imel poslovne ali politične stike. Zasebni interes vključuje kakršno koli obveznost, bodisi finančno ali drugo, ki se nanaša na zaposlenega ali pogodbenega sodelavca MPŠ.

Usposabljanje podrejenih: Funkcionarji MPŠ, vodje programov ali vodje služb so dolžni svoje podrejene vzpodbujati pri strokovni rasti in razvoju.

Kontinuirano strokovno in znanstveno izobraževanje: Vsak zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ali študent MPŠ je odgovoren za razvijanje svojih strokovnih sposobnosti, znanj in dosežkov ter za spremljanje novosti na predmetnem raziskovalnem področju.

IZVAJANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Objektivnost: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ali študent k vsaki nalogi pristopi z zavedanjem in transparentnim navajanjem potencialne osebne pristranskosti.

Odprtost: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ali študent ob upoštevanju morebitnih zahtev zaupnosti z drugimi raziskovalci odprto deli podatke, rezultate, ideje, orodja in vire ter sprejema kritike in nove ideje.

Odgovornost: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ali študent izpolnjuje vse zaveze in dogovore pri izvedbi vseh nalog, ki jih prevzame.

Skrbnost: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ali študent se izogiba neprevidnosti in malomarnosti ter skrbno in kritično preverja svoje delo in delo svojih kolegov ter skrbno dokumentira svoje raziskovalne aktivnosti.

Dokumentacija: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ali študent MPŠ dokumentira vire informacij in raziskovalne postopke pri vsaki nalogi dovolj natančno, da je možno ponoviti študijo.

ZAUPNOST

Zaupnost: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec ali študent MPŠ mora upoštevati zaupnost podatkov ali izsledkov, ko to zahtevajo etični standardi v raziskovanju oziroma jo upravičeno zahtevajo naročnik ali delodajalec. Zaposleni ali pogodbeni sodelavec MPŠ ni zavezan k zaupnosti, če z nerazkritjem podatkov lahko nastane širša družbena škoda.

ODNOS DO DRUŽBE

Družbena odgovornost in izogibanje povzročitve škode: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec ali študent si v okviru svojega raziskovalnega dela prizadeva za dobrobit drugih in celotne družbe. Pri svojem delu se izogiba povzročitvi kakršne koli škode.

Spoštovanje osebnih pravic, dostojanstva in raznolikosti: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec ali študent MPŠ pri svojem delu spoštuje pravice, dostojanstvo in dobrobit vseh ljudi in upošteva kulturne in druge individualne raznolikosti. Še posebej pa varuje pravice, dostojanstvo in dobrobit ranljivih oseb in oseb s posebnimi potrebami, ki so vključene v njegovo raziskovalno delo. Raziskovalec ne izkorišča

oseb, ki jih nadzira, evalvira ali kako drugače uveljavlja avtoriteto, za svojo osebno, ekonomsko ali profesionalno korist.

Enakopravna obravnava: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec ali študent MPŠ ne diskriminira kolegov ali študentov in drugih na osnovi spola, rase, etičnosti ali drugih razlogov, ki bi vodili do neenakopravne obravnave.

AVTORSTVO

Avtorstvo: Zaposleni ali pogodbeni sodelavec ali študent MPŠ poskrbi, da bodo vsi, ki so prispevali k raziskovalnim rezultatom, navedeni kot avtorji. Avtorstvo mora temeljiti na ustvarjalnem in pomembnem prispevku k raziskavi (npr. prispevek k zasnovi, zbiranju podatkov, njihovi analizi ali pa poročanju). Samo formalno vodenje projekta, vodenje oddelka ali pregled besedila niso zadostni za avtorstvo na znanstvenem prispevku. Gostujoče avtorstvo (tj. seznam avtorjev, ki ne izpolnjujejo meril) in nevidno avtorstvo (tj. izpustitev posameznikov, ki izpolnjujejo avtorska merila) nista sprejemljiva. Vsi avtorji so v celoti odgovorni za vsebino svoje objave, razen če ni natančno navedeno, da so odgovorni za določen del študije in objave.

Zaporedje avtorjev: Z zaporedjem navajanja avtorjev se morajo strinjati vsi sodelujoči.

Citiranje: Pomembna dela in intelektualne prispevke drugih, ki so vplivali na raziskavo, je treba ustrezno priznati. Povezana dela je treba pravilno citirati. Dogovorjeno citiranje je nespremenljivo.

Komuniciranje z javnostjo: Pri komuniciranju s splošno javnostjo in splošnimi mediji je treba ohranjati standarde poštenosti, verodostojnosti in odgovornosti. Treba se je upreti slehernemu poskusu napihovanja pomembnosti in praktične uporabnosti izsledkov.

Objava: Raziskovalci so pri navedbi svoje institucije dolžni navajati Mednarodno podiplomsko šolo Jožefa Stefana za vsa dela, ki so kakorkoli povezana z MPŠ.

Večkratna objava istega (ali zajetnih delov istega) dela je sprejemljiva le z dovoljenjem urednikov in ob ustreznem sklicevanju na prvo objavo. V avtorjevem življenjepisju morajo biti takšni povezani članki omenjeni kot en prispevek.

Raziskovalci si morajo prizadevati za čim prejšnjo objavo rezultatov svojih raziskav, razen če komercialni pomisleki in pomisleki glede intelektualne lastnine (npr. prijava patenta) upravičujejo odlog.

Recenziranje: Recenzenti morajo pravočasno zagotoviti temeljite, verodostojne, nepristranske in podkrepljene ocene. Pri pregledu rokopisa je potrebno ohraniti zaupnost. Recenzenti in uredniki ne smejo uporabljati podatkov ali razlag, predstavljenih v oddanih rokopisih, brez avtorjevega dovoljenja. Recenzenti ne smejo neupravičeno dolgo zadrževati članka v recenziji z namenom dokončanja in objave lastnih podobnih rezultatov. Prav tako ne smejo ponoviti neobjavljenih rezultatov iz članka v recenziji ter jih objaviti kot svoje lastno avtorsko delo.

Dekan:

Ljubljana, 11.7.2017

prof. dr. Milena Horvat

IZJAVA

Moj podpis tega kodeksa predstavlja etično zavezo, da se bom vedel v skladu z zapisanim v tem kodeksu. Zavezujem se, da bom s svojim delom dokazal pripadnost MPŠ, da bom pri svojem delu odgovoren in pošten, da bo moje vodilo zakonitost in da se bom skrbno izogibal konfliktu interesov. Zavezujem se, da bo moje ravnanje vedno takšno, da bi ga lahko vzeli za zgled vsi, s katerimi sodelujem. Zavedam se, da kršitev določil tega kodeksa pomeni kršitev pravil, določenih s splošnimi akti MPŠ.

Ime in priimek: _____

Podpis: _____